

Maailman Keuhkohtaumapäivä 14.11.2007

Useissa apteekeissa ympäri Suomen tänään keuhkomittausta tupakoitsijoille

Tänään Maailman Keuhkohtaumapäivänä 14.11.2007 useat apteekit ympäri Suomen järjestävät keuhkojen toiminnan mittausta tupakoitsijoille. Apteekkien toteuttamien maksuttomien mittausten tavoitteena on edistää riskiryhmään kuuluvien tietoisuutta keuhkohtaumataudista. Joka toinen tupakoitsija saa keuhkohtaumataudin pitkään jatkuneen tupakoinnin jälkeen.

Tupakoitsijat voivat käydä testaamassa keuhkojensa kuntoa seuraavissa Helsingin apteekeissa: Itäväylän apteekki, Kontulankaaren apteekki, Kontulan apteekki, Käpylän apteekki, Itäkeskuksen Medena apteekki, Oulunkylän apteekki ja Pihlajiston sivuapteekki. Vantaalla keuhkomittauksia tehdään Pähkinätorin apteekissa ja Martinlaakson apteekissa. Espoossa keuhkojensa toiminnan voi mitata Tapiolan apteekissa ja Nurmijärvellä Seitsemän veljeksien apteekissa.

Tampereella mittaus on mahdollista Apteekkimaailmassa ja Lielahden apteekissa, Turun seudulla Joutsen apteekissa ja Raunistulan apteekissa. Oulun seudulla mittaus järjestetään Toppilan sivuapteekissa, Pateniemen apteekissa, Hansa apteekissa sekä Keskusapteekissa.

Kaikkiaan keuhkohtaumapäivän puhallutuksia järjestää 80 apteekkia lähes viidelläkymmenellä paikkakunnalla. Tiedot apteekeista löytyvät www.keuhkohtauma.com –sivustolta.

Keuhkohtaumatautia ei tällä hetkellä seulota järjestelmällisesti Suomessa. Varhainen taudin toteaminen ja hoidon aloittaminen kuitenkin parantaisi keuhkohtaumatautia sairastavan ennustetta ja kohentaisi elämänlaatua. Tauti tunnistetaan usein liian myöhään, koska se aiheuttaa aluksi vain vähän oireita ja etenee hitaasti.

Apteekkien järjestämällä keuhkojen toiminnan mittauksella pyritään osaltaan edistämään taudin nykyistä varhaisempaa toteamista. Valtakunnallisen astmaohjelman ansiosta apteekin henkilökunnalla on hyvät perustiedot keuhkosairauksista. Keuhkotoiminnan mittauksen apteekissa toteuttaa keuhkolääkärin kouluttama farmaseutti tai proviisori. Hän mittaa keuhkojen toiminnan mikrospirometrilaitteella, jonka avulla saatava sekuntikapasiteetti kuvaa parhaiten keuhkojen toimintaa seulontatutkimuksissa.

Suomessa keuhkohtaumatautia (COPD) sairastaa noin 200 000 henkilöä, joista hoidon piirissä on arviolta 55 000 potilasta. Tulevaisuus on kuitenkin huolestuttava: nuorten naisten tupakoinnin lisääntyessä riskiryhmään kuuluvat miesten lisäksi myös keski-ikäiset naiset.

Tupakoitko?

Suomalaisiin kansantauteihin kuuluvan keuhkosairauden suurin aiheuttaja on tupakointi. Tupakoinnin seurauksena keuhkojen rakenne tuhoutuu ja keuhkoputket ahtautuvat. Keuhkomuutokset ovat pääosin korjaantumattomia, mutta taudin oireita voidaan nykyisin hoitaa.

Keuhkohtaumataudin ensimmäisiä oireita ovat yleensä pahentunut yskä ja yskökset, jotka tulkitaan "tavalliseksi tupakkayskäksi". Aamuinen limannousu ja toistuvat keuhkoputkentulehdukset voivat olla merkki keuhkohtaumataudista.

Sairauden edetessä oireet lisääntyvät, keuhkojen toiminta heikkenee ja hengenahdistusta esiintyy myös levossa. Erityisesti hengenahdistus heikentää merkittävästi päivittäistä toimintakykyä, ja käveleminen, pukeutuminen ja peseytyminen vaikeutuvat. Työssäkäyvillä toimintakyvyn

heikkeneminen alentaa vähitellen myös työkykyä. Aktiivisesti liikuntaa harrastavat joutuvat lisääntyvien oireiden vuoksi vähentämään tai jopa luopumaan harrastuksistaan.

Hoitamattomana keuhkohtaumatautia sairastavan toimintakyky ja suorituskkyky laskevat ja elämänlaatu heikkenee.

Hoitoon ajoissa

Ajoissa hoitoon hakeutumisen esteitä on monia. Tupakointi voi aiheuttaa syyllisyyttä. Keuhkohtaumatauti myös etenee hitaasti. Oireisiin totutaan, niitä pidetään vaarattomina ja ikääntymiseen liittyvinä. Tämän vuoksi taudin toteamisvaiheessa iso osa keuhkojen toiminnasta on jo tuhoutunut. Diagnoosi varmistuu monilla vasta 15–20 vuotta liian myöhään. Sairaus on edennyt jo keskivaikeaan tai vaikeaan vaiheeseen.

Keuhkohtaumadiagnoosi tehdään mittaamalla keuhkojen toiminta spirometritutkimuksella.

– Hoidon perusta on tupakoinnin lopettaminen. Oireista keuhkohtaumatautia hoidetaan lääkkeillä, jotka valitaan kunkin potilaan oireiden perusteella. Ensisijaisesti hoidossa käytetään pitkävaikutteisia keuhkoputkia avaavia lääkkeitä, keuhkosairauksien erikoislääkäri **Timo Helin** sanoo.

Keuhkohtaumataudin hoidossa käytettävät lääkkeet ovat jauheita tai aerosoleja, jotka hengitetään eli inhaloidaan keuhkoihin.

Puhallustesti-apteekit löytyvät osoitteesta www.keuhkohtauma.com

Lisätietoa keuhkohtaumasta:

Timo Helin, keuhkosairauksien erikoislääkäri Boehringer Ingelheim Finland, puh.050 310 2832

Apteekkien Keuhkohtaumapäivän puhallusmittauksia tukevat Boehringer Ingelheim Finland ja Pfizer Oy.